

A Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar
Mesterséges intelligencia használatára vonatkozó irányelve

I. Preambulum

A Pécsi Tudományegyetem Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kara (továbbiakban: Kar) felismerve a mesterséges intelligenciára (továbbiakban: MI, MI-rendszer, vagy MI-rendszerek) épülő megoldásokban rejlő lehetőségeket és kockázatokat, szükségesnek látja olyan iránymutatások meghatározását, amelyek elősegítik a tudatos, etikus, felelős és jogszerű használatot.

A Kar jelen irányelv kiadásával kíván segítséget nyújtani a mesterséges intelligencia eszközök felelős és hatékony használatához az oktatásban, a kutatásban és az adminisztrációban, biztosítva az etikai normák betartását és a tudományos integritás megőrzését.

II. Az irányelv hatálya

1. A Kar az egyetemi irányelvvel¹, illetve az irányadó Európai Unió, nemzeti és egyetemi szintű szabályozásokkal összhangban tesz javaslatot az MI egyetemi használatához. Az irányelv figyelembe veszi az MI-re vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689. számú rendeletét, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 114/P. §-át, az Európai Bizottság MI-ről szóló (EU AI Act, 2024) rendeletét, valamint a PTE Tanulmányi és Vizsgaszabályzatát (továbbiakban: TVSZ) és a PTE BTK Etikai Kódexét.
2. Az irányelv a Kar minden polgárára vonatkozik, beleértve az oktatási tevékenységet végző személyeket (oktatókat, kutatókat, tanárokat, továbbiakban együtt: oktatók), a hallgatókat és az adminisztratív munkakörben foglalkoztatottakat, valamint a Kar intézményi erőforrásaival dolgozó külső együttműködőket és harmadik feleket is minden olyan esetben, amikor MI eszközöket használnak az oktatásban, a kutatásban és az adminisztrációs feladatokban.
3. A jelen irányelv hatálya kiterjed a Karon folyó oktatási, kutatási és adminisztrációs tevékenységre is.

III. Mesterséges intelligencia használata az oktatásban

Az oktatókra vonatkozó irányelvek

1. A Kar elkötelezett az akadémiai szabadság mellett, és tiszteletben tartja az oktatási és az értékelési módszerek sokszínűségét képzési programjai és tantárgyai körében. Az MI-rendszerek használatát minden esetben az adott képzés, illetve tantárgy követelményrendszere határozza meg, összhangban az egyetemi szabályzatokkal és az etikai normákkal.
2. A tárgyfelelős (illetve a tárgy oktatója) hatáskörébe tartozik annak meghatározása, hogy a kurzuskövetelmények teljesítése során az MI-rendszer használata részben vagy teljes mértékben

---

¹ Pécsi Tudományegyetem Mesterséges Intelligencia Irányelve

engedélyezett, illetve tiltott; ezt a Neptun rendszerben a tárgyatematikában kell feltüntetni. Engedélyezés esetén a tárgyatematikában részletesen rögzítendő, hogy a tárgy teljesítése és a hallgatói munka elkészítése során mely típusú MI-rendszerek, illetve azok mely funkciói engedélyezettek.²

3. Függetlenül attól, hogy milyen álláspontot képviselnek az MI használatának engedélyezésében, az oktatók elsődleges feladata továbbra is az, hogy a hallgatókat a különböző MI-eszközök etikus és felelősségteljes alkalmazására kötelezzék, annak érdekében, hogy az eszközök hatékonyan támogassák a tanulási folyamatokat és az önálló problémamegoldó képesség fejlesztését.
4. Az oktató köteles az oktatási folyamat során az MI-rendszereket átlátható, etikus és felelősségteljes módon alkalmazni. Az oktató által használt MI-eszközök nem helyettesíthetik a szakmai tartalom átadását, ezek kiegészítő, támogató szerepet tölthetnek be. Az oktató feladata, hogy a hallgatók számára világossá tegye, milyen módon és milyen célokra használja az MI-t az oktatás során (pl. tananyagfejlesztés, szemléltetés, gyakorlófeladatok generálása), és biztosítsa, hogy az MI által létrehozott tartalmak megfeleljenek a szakmai és etikai elvárásoknak.

A hallgatókra vonatkozó irányelvek

1. A hallgatók számára meghatározott esetekben engedélyezett az MI és hasonló technológiák használata³. Ugyanakkor a hallgatók minden esetben kötelesek meggyőződni arról, hogy az adott helyzetben az MI-rendszerek alkalmazása engedélyezett-e, és a használat során figyelembe kell venniük az esetleges korlátozásokat.
2. Az MI-rendszerek használata során a hallgatóknak tisztában kell lenniük a technológia korlátaival, és be kell tartaniuk az ajánlott felhasználási módot különösen a következő szempontok biztosítása érdekében:
  - **Adatbiztonság:** a hallgatók nem tölthetnek fel MI-rendszerekbe bizalmas vagy titkosított adatokat, beleértve a nem nyilvános kutatási adatokat is. A generatív MI-rendszerek alapértelmezett beállításnál nem kezelik bizalmasan a feltöltött információkat, ennek következtében védett vagy érzékeny adatok illetéktelenek számára is hozzáférhetővé válhatnak.
  - **Felelősség:** a hallgatók felelősek minden olyan tartalomért, amelyet ők készítenek vagy tesznek közzé, még az MI segítségével készített tartalmakért is, ha azokat felhasználják a munkájukban.
  - **Helyes idézés és hivatkozás:** ahogyan azt más egyetemi és kari szabályzat – így különösen a TVSz és az Etikai Kódex – is rögzíti, a hallgatók kötelesek megfelelően hivatkozni az MI-rendszerek használatára. Ennek elmulasztása plágiumnak minősül, és annak megfelelő elbírálás alá esik. Amennyiben a hallgató írásművében MI által előállított tartalmat használ fel, az erre való hivatkozást – a TVSz 14. mellékletével összhangban – MI által létrehozott szöveggént kell megtenni.⁴
3. Esszék és tudományos írásművek (pl. kutatási beszámolók, szakdolgozat, portfólió, doktori értekezés, DLA) esetében a hallgató köteles nyilatkozatot csatolni, amelyben feltünteti, hogy

² A 2. számú melléklet az egyetemi irányelvben rögzített tartalmakra is építve, ajánlásokat nyújt a tantárgyleírásokban megjeleníthető előírások megfogalmazásához.

³ Az 1. számú mellékletben található javaslat arról, hogy az oktatók milyen esetekben ajánlhatják a mesterséges intelligencia használatát a hallgatói munkában.

⁴ A 3. számú mellékletben ajánlott hivatkozási mód alkalmazása javasolt.

munkája során milyen MI-rendszereket vett igénybe, azok mely funkcióit alkalmazta, valamint milyen módon és céllal történt a felhasználás. A nyilatkozat megtételéhez a jelen Irányelv 4. számú mellékletét kell kitölteni. A nyilatkozat célja a tudományos és szakmai integritás átlátható és ellenőrizhető megőrzése, a hallgató tudatos és felelős MI-használatának biztosítása, valamint az önálló szellemi teljesítmény igazolhatóságának megerősítése.

IV. A mesterséges intelligencia használata a kutatásban

1. Az MI-rendszerek megjelenése új lehetőségeket kínál a kutatás számára, ugyanakkor alkalmazásuk korlátokkal is jár, például az MI által létrehozott tartalmak elfogadhatóságának kérdésével. A kutatóknak ezért a technológia használatakor nem csak személyes, hanem intézményi és szervezeti szempontokat is figyelembe kell venniük, hiszen intézményi affiliációjuk révén az egyetem érdekeit is képviselik.
2. A kutatók minden esetben kizárólagos felelősséget vállalnak tudományos eredményeikért. Kritikusan viszonyulnak az MI-rendszerek segítségével létrehozott tudományos tartalom integritásához. Tisztában vannak ezek korlátaival, így a torzításokkal, hallucinációkkal és pontatlanságokkal. Az MI-rendszerek nem szerzők és nem társszerzők.
3. Az MI-rendszerek használatának transzparensnek kell lennie. A kutatóknak az átláthatóság érdekében publikációikban, tudományos munkáikban fel kell tüntetniük, hogy a kutatás során milyen MI-rendszereket alkalmaztak, például a módszertani részben (vagy azzal egyenértékűen), felelősségteljesen értékelve a hozzájárulás mértékét.
4. Az MI használatakor a kutatóknak figyelmet kell fordítaniuk a magánélet védelmével, a titoktartással és a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos kérdésekre (ne osszon meg érzékeny vagy védett információkat az MI-rendszerekkel). A kutatóknak szem előtt kell tartaniuk, hogy a generált vagy feltöltött input (szöveg, adatok, kérések, képek stb.) felhasználható más célokra, ezért a nem publikált vagy érzékeny információt tartalmazó munkákat (például a saját vagy mások által nem publikált dokumentumokat) nem tölthetik fel MI-rendszerekbe. A kutatóknak ügyelniük kell arra, hogy harmadik fél személyes adatait ne adják át külső MI-rendszereknek.
5. A kutatóknak az MI-rendszerek kimeneteinek felhasználása során kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a plágium elkerülésére, legyen szó írott, vizuális vagy egyéb tartalmakról. A kutatóknak tiszteletben kell tartaniuk mások szerzőségét, és a felhasznált munkákat fel kell tüntetni. Az MI-t támogató eszközként szabad alkalmazni, ezért nem helyettesítheti a kutató önálló szellemi hozzájárulását a tudományos eredmények eléréséhez.
6. A kutatók felelőssége az MI-rendszerek fejlődésének folyamatos tanulmányozása és megismerése, hogy alkalmazásuk során előnyeiket és újabb felhasználási lehetőségeiket maximalizálni lehessen.
7. Az MI kutatásban való alkalmazása során a vonatkozó etikai előírásokat, adatkezelési elveket, közzétételi irányelveket és együttműködési protokollokat kell követni.

V. A mesterséges intelligencia használata az adminisztrációban

1. A különböző MI-rendszerek alkalmazhatók az adminisztratív folyamatok egyszerűsítésére, például jelentések megfogalmazására, készítésére vagy ütemezésére, feltéve, hogy ezek megfelelnek az intézményi adatbiztonsági előírásoknak. Az MI által generált kimeneteket a munkatársaknak felülvizsgálniuk és hitelesíteniük kell a pontosság és a céloknak való megfelelés biztosítása érdekében.
2. Az adatvédelmi, információbiztonsági szabályozások értelmében nem engedélyezett az MI használata a hallgatók eredményeit befolyásoló automatizált döntéshozatalhoz, érzékeny személyes adatok feldolgozásához vagy egyéb érzékeny adatok feltöltéséhez, az emberi

ítélőképesség helyettesítésére szolgáló kritikus döntésekhez, valamint bizalmas információkat tartalmazó ügyek kezeléséhez.

3. Az MI-rendszerek adminisztratív célú beszerzését vagy elfogadását az Egyetem informatikai rendszerekért és adatvédelemért felelős egységének kell jóvá hagynia.

VI. A mesterséges intelligencia nem megfelelő használata esetén követendő eljárás

1. Az MI nem megfelelő használata, az alkalmazás bejelentésének elmulasztása, a kurzusspecifikus szabályok megsértése vagy az adatbiztonság veszélyeztetése a tudományos vagy szakmai integritás megsértésének minősül.
2. Az irányelvek be nem tartása esetén a BTK Etikai Kódexe az irányadó.

VII. Záró rendelkezések

1. A jelen Irányelv 2025. szeptember 10-én lép hatályba, azzal, hogy először a 2025/2026. tanévben kell alkalmazni.
2. Az Irányelvet – az MI-rendszereknél tapasztalt gyors technológiai fejlődésre és a kialakulóban levő társadalmi megítélésre tekintettel – a Kar rendszeres időközönként felülvizsgálja.

Pécs, 2025. szeptember hó 12. nap

Dr. Bene Krisztián
Dékán

Jó gyakorlatok az MI felhasználáshoz az oktatásban és a kutatásban

- **Adat- és szakirodalom-gyűjtés:** A leginkább hatékony segítség, de minden esetben ellenőrizni szükséges a források hitelességét és figyelmet fordítani a kapott adatok szenzitivitására. Az adatok mennyisége és hitelessége függ a nyelvtől is, amelyen az MI-rendszer az adatot gyűjti. Léteznek olyan eszközök, amelyek mesterséges intelligenciát használnak a szakirodalom felderítésének egyszerűsítésére, a szerzők, publikációk és témakörök közötti hálózatok azonosítására. (Elicit, ResearchRabbit)
- **Szakszövegek összefoglalása:** Segíthet eldönteni, érdemes-e használni a szakszöveget az adott feladathoz. Ha felhasználásra érdemesnek látszik a szakszöveg, személyesen is el kell olvasni, és meggyőződni arról, hogy valóban a munka szempontjából releváns elemeket emelte ki az MI-rendszer, nem torzítja a szöveg mondandóját, és helyesen alkalmazza a terminológiát.
- **Fordítás:** Jól alkalmazható, ha a cél csak a tájékozódás egy idegen nyelvű szövegben. Saját szöveg idegen nyelvre történő fordításakor minden esetben ellenőriz(tet)ni kell a fordítás nyelvi helyességét, különös tekintettel a metaforikus jelentések és a terminológia áttünetezésére. Ha kifejezetten fordítás a feladat, az MI-rendszer alkalmazása nem, vagy csak összehasonlításra ajánlott.
- **Stilizálás:** Jól használható a helyesírás és a nyelvhelyesség ellenőrzésére, a saját szöveg tudományos stílusra jellemző jegyekkel történő felruházására.
- **Grafikus tartalmak előállítása:** Illusztrációk, grafikai elemek, diagrammok, ábrák előállítására jól használható.

*MI-RENDSZER ALKALMAZHATÓSÁGÁRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK MEGHATÁROZÁSA
A TANTÁRGYI TEMATIKÁBAN
(Minta)*

MI-rendszerek alkalmazásának általános tiltása

MI-rendszerek használatának tilalma:

A tantárgy teljesítése során – ideértve félévközi ellenőrzéseket (pl. beszámolók, zárthelyi dolgozatok), valamint a félév végi számonkérést (pl. írásbeli vagy szóbeli vizsga) – az MI-rendszerek használata **nem megengedett**.

Ideértendők különösen, de nem kizárólag:

- szöveg-, kép- vagy kódkiegészítő eszközök (pl. ChatGPT, Gemini, Copilot),
- nyelvi stilizáló, átfogalmazó vagy tartalomelemző rendszerek (pl. Grammarly, Quillbot),
- MI-alapú fordítók (pl. DeepL, Google Translate),
- bármely más olyan rendszer, amely a hallgatói teljesítményt automatizált módon támogatja, helyettesíti vagy torzítja.

Az előírás megsértése a TVSZ 14. számú mellékletében írt szankciók alkalmazását, ismétlődő és súlyosabb esetben a PTE SZMSZ 8. számú mellékletben írt fegyelmi eljárás megindítását alapozhatja meg.

A hallgatók a tantárgy felvételével elfogadják a fenti rendelkezéseket.

MI-rendszerek alkalmazásának engedélyezése a félévközi ellenőrzések során, tiltása a félévvégi számonkérés során

MI-rendszerek használatára vonatkozó előírások:

Jelen tantárgy teljesítése során az MI-rendszerek használata:

- **megengedett** a félévközi ellenőrzések (pl. beszámolók, zárthelyi dolgozatok) során, a megfelelő hivatkozási rend betartása mellett;
- **tilos** a félév végi számonkérés (pl. írásbeli vagy szóbeli vizsga) során.

Ideértendők különösen, de nem kizárólag:

- szöveg-, kép- vagy kódkiegészítő eszközök (pl. ChatGPT, Gemini, Copilot),
- nyelvi stilizáló, átfogalmazó vagy tartalomelemző rendszerek (pl. Grammarly, Quillbot),
- MI-alapú fordítók (pl. DeepL, Google Translate),
- bármely más olyan rendszer, amely a hallgatói teljesítményt automatizált módon támogatja, helyettesíti vagy torzítja.

Kérdéses esetben a hallgató köteles előzetesen konzultálni az oktatóval.

Az előírás megsértése a TVSZ 14. számú mellékletében írt szankciók alkalmazását, ismétlődő és súlyosabb esetben a PTE SZMSZ 8. számú mellékletben írt fegyelmi eljárás megindítását alapozhatja meg.

A hallgatók a tantárgy felvételével elfogadják a fenti rendelkezéseket.

Kizárólag meghatározott MI-rendszerek alkalmazásának engedélyezése:

MI-rendszerek használatára vonatkozó előírások:

Jelen tantárgy teljesítése során megengedett az alábbi MI-rendszerek meghatározott célú használata a megfelelő hivatkozási rend betartása mellett:

- nyelvi stilizáló, átfogalmazó vagy tartalomelemző rendszerek (pl. Grammarly, Quillbot),
- MI-alapú fordítók (pl. DeepL, Google Translate).

Jelen tantárgy teljesítése során tilos az alábbi MI-rendszerek bármilyen formában történő használata:

- szöveg-, kép- vagy kódkiegészítő eszközök (pl. ChatGPT, Gemini, Copilot),
- bármely más olyan rendszer, amely a hallgatói teljesítményt automatizált módon támogatja, helyettesíti vagy torzítja.

Kérdéses esetben a hallgató köteles előzetesen konzultálni az oktatóval.

Az előírás megsértése a TVSZ 14. számú mellékletében írt szankciók alkalmazását, ismétlődő és súlyosabb esetben a PTE SZMSZ 8. számú mellékletben írt fegyelmi eljárás megindítását alapozhatja meg.

A hallgatók a tantárgy felvételével elfogadják a fenti rendelkezéseket.

Mi-rendszerek alkalmazásának engedélyezése:

A tantárgy teljesítése során megengedett bármely MI-rendszer, bármely célú használata a megfelelő hivatkozási rend, és a vonatkozó jogi és etikai szabályok betartása mellett.

A hallgatók a tantárgy felvételével elfogadják a fenti rendelkezéseket.

*MI-RENDSZER SEGÍTSÉGÉVEL ELŐÁLLÍTOTT TARTALOM HIVATKOZÁSI RENDJE
(Minták)*

Szövegközi hivatkozásban:

Az MI-rendszer szövegközi említése során világosan meg kell jelölni:

- az eszköz gyártóját, nevét és verziót vagy kiadás évét
- a felhasználás célját.

pl.: A témával kapcsolatos első vázlat kidolgozásában a ChatGPT nyújtott segítséget (OpenAI, 2025).

Lábjegyzetként:

Rövidebb, nem ismétlődő MI-használat esetén elegendő lábjegyzetben hivatkozni a következő elemek megadásával:

- használt eszköz neve és verziója,
- használat dátuma,
- a prompt rövid tartalma,
- a szerzői átdolgozásra és felelősségre vonatkozó megjegyzés.

pl.: ¹ A bekezdésben szereplő javaslatok a szerző saját átdolgozása alapján, a ChatGPT 4.0 által 2025. június 5-én adott válaszon alapulnak. A prompt: „Fogalmazz meg egy bevezetőt a ... témához tudományos stílusban.”

Irodalomjegyzékben:

Amennyiben a dolgozatban hivatkozott tartalom jelentős mértékben MI-eszköz által generált válaszon alapul, azt fel kell tüntetni az irodalomjegyzékben is az alábbi módon:

Formátum:

Szervezet / Fejlesztő (Év): Eszköznév (verzió) – válasz a szerző saját kérdésére, Prompt: [a felhasznált prompt témája vagy pontos szövege]. Elérés dátuma: [év. hónap nap]. Elérhető: [URL].

pl.: OpenAI. (2025). ChatGPT (4.0) – válasz a szerző saját kérdésére, Prompt: „Fogalmazz meg egy bevezetőt a .... témában.” Elérés dátuma: 2025. április 22. Elérhető: <https://chat.openai.com>

NYILATKOZAT ÍRÁSMŰ EREDETISÉGÉRŐL
(Minták)

MI-rendszer alkalmazásával készült írásmű

NYILATKOZAT
az írásmű eredetiségéről és az MI-rendszer használatáról

Alulírott..... (név)
.....(tanulmányi rendszer azonosító, Neptun kód),
büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy
.....

című írásomban foglaltak saját, önálló munkám eredményei, elkészítéséhez kizárólag a hivatkozott forrásokat (szakirodalom, eszközök stb.) használtam fel és írásomat a Pécsi Tudományegyetem vonatkozó szabályzatainak betartásával készítettem.

Nyilatkozom egyben arról, hogy az írásmű elkészítése során – azoknak az írásműben történt pontos meghivatkozása mellett – az alábbi MI-rendszereket használtam fel az alábbi célokra, és ezekről a témavezetőmet is tájékoztattam:

<i>MI-rendszer megnevezése</i>	<i>MI-rendszer használatának célja</i>
<i>Példa 1.: ChatGPT (OpenAI, GPT-4)</i>	<i>Szakirodalmi források keresése, bevezető vázlatához</i>
<i>Példa 2.: DeepL Translator</i>	<i>Külföldi szakirodalmi források nyersfordításának elkészítése</i>
<i>Példa 3.: Grammarly</i>	<i>Saját írásaim stilisztikai és helyesírás javításához</i>

Nyilatkozom továbbá, arról, hogy a felhasználás előtt tájékozódtam az alkalmazott MI-rendszerek képességeiről és korlátairól; azt/azokat a vonatkozó adatvédelmi, információbiztonsági, szerzői jogi és egyéb jogi előírásoknak megfelelően használtam; ellenőriztem, hogy a felhasznált MI-rendszer által generált tartalom igazolható és tudatában vagyok annak, hogy e mű szerzőjeként felelős vagyok az írásművemben foglalt valamennyi tartalomért.

Tudomásul veszem, hogy a szerzői jogi szabályok és az ***MI-rendszerek alkalmazására vonatkozó egyetemi szabályok*** betartását a Pécsi Tudományegyetem ***MI- és plágiumkereső*** rendszeren keresztül ellenőrizheti.

Pécs, 20____ év ____ hó ____ nap

_____
hallgató aláírása

A hallgató előre tájékoztatott az MI-rendszerek fent felsorolt használatáról.

_____
témavezető aláírása

NYILATKOZAT ÍRÁSMŰ EREDETISÉGÉRŐL
(Minták)

MI-rendszer használata nélkül készült írásmű esetén

**NYILATKOZAT
az írásmű eredetiségéről**

Alulírott..... (név)
.....(tanulmányi rendszer azonosító, Neptun kód),
büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy
.....

.....
című írásomban foglaltak saját, önálló munkám eredményei, elkészítéséhez kizárólag a hivatkozott forrásokat (szakirodalom, eszközök stb.) használtam fel, **elkészítéséhez nem használtam semmilyen MI-rendszert** és írásomat a Pécsi Tudományegyetem vonatkozó szabályzatainak betartásával készítettem.

Tudomásul veszem, hogy a szerzői jogi szabályok és az **MI-rendszerek alkalmazására vonatkozó egyetemi szabályok** betartását a Pécsi Tudományegyetem **MI- és plágiumkereső** rendszeren keresztül ellenőrizheti.

Pécs, 20_____ év _____ hó _____ nap

_____
hallgató aláírása